
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa : Sprawozdanie Zarządu z czynności organizacyjno-porządkowych : Sprawozdania Komisji Zarządu.

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 53, 108-113

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

koszty szycia zasłon, druk zaproszeń, koszty kserokopii, zakup znaczków i opłaty pocztowe. Środki finansowe na koncie bankowym w dniu 31 grudnia 1990 r. wynosiły 362 188 677 zł, w kasie saldo zerowe.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej

Komisja w składzie: prof. Janusz Tymowski, przewodniczący, prof. Zdzisław Libera, sekretarz, oraz członkowie prof. Jan Podoski, prof. Stanisław Feliksiak po przejrzeniu księgi głównej, kartotek analitycznych i dowodów finansowych oraz bilansu za 1990 r., stwierdza, co następuje:

1. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie księgowanych dowodów finansowych obowiązujących w ewidencjach księgowych.

2. Bilans zamknięcia wykazuje po stronie aktywów i pasywów kwotę zł 377 628 045,- wartość przedmiotów nietrwałych wynosi zł 22 454 880.-

3. Koszty wyniosły kwotę zł 41 130 415,- a dochody własne zł 11 384 297.-

4. Komisja stwierdziła saldo zerowe gotówki w kasie oraz środków finansowych na koncie bankowym zł 362 188 677.-

5. Dochody własne wyniosły zł 11 384 297.- w tym składki członkowskie zł 4 638 100,- odsetki bankowe zł 5 236 509.- wysokość dotacji PAN zł 86 500 000,- dotacje z Urzędu Postępu Naukowego i Wdrożeń zł 310 000 000.-

6. Komisja stwierdza, że gospodarka finansowa była prowadzona bardzo oszczędnie i nie budzi zastrzeżeń.

7. Komisja stwierdza nierównomierną aktywność poszczególnych Wydziałów. W niektórych Wydziałach obserwuje się osłabienie działalności. W sumie ogłoszono 32 odczyty wydziałowe i 5 odczytów interdyscyplinarnych: Wydział I - 9, Wydział II - 5, Wydział III - 4, Wydział IV - 7, Wydział V - 5, Wydział VI - 2.

8. Komisja sugeruje ożywienie działalności popularyzatorskiej przez częstsze organizowanie zebrań otwartych.

9. W roku sprawozdawczym wydano 2 „Roczniki TNW” t. 49 i t. 50.

10. Komisja wyraża uznanie dla działalności Zarządu i podziękowanie p. Janinie Aumillerowej za sprawne działanie Sekretariatu i staranne wydanie „Komunikatów” oraz p. Leonowi Szymańskiemu za wzorowe prowadzenie księgowości.

SPRAWOZDANIA KOMISJI ZARZĄDU

Komisja Archiwalno-Biblioteczna

Komisja Archiwalno-Biblioteczna TNW w składzie prof. dr Paulina Pelcowa i prof. dr Zdzisław Libera (prof. dr Alodia Gryczowa z powodu choroby nie brała udziału w tym roku w pracach Komisji) zajmowała się w roku 1990 przede wszystkim oceną ofert bibliotecznych składanych przez Bibliotekę im. E. Raczyńskiego w Poznaniu oraz Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki

PAN, które to instytucje pragnęły przekazać Bibliotece TNW książki i czasopisma. Komisja oceniła pozytywnie te publikacje, które odpowiadają profilowi Biblioteki TNW, to znaczy: wydawnictwa TNW i prace poświęcone głównie problematyce naukoznawczej. Komisja uważa, że Biblioteka TNW nie powinna stać się magazynem książek i wydawnictw, z których inne biblioteki chcą zrezygnować.

Komisja informuje, że w roku 1990 złożone zostały dary dla Biblioteki TNW w postaci dzieł z historii matematyki (dar p. K. Kartasińskiej) oraz *Enyklopedii* Brockhousa i Meyera (dar prof. dr H. Sandnera).

Dnia 16 czerwca 1990 r. zmarła prof. dr Alodia Gryczowa, członek Komisji Archiwalno-Bibliotecznej od początku jej istnienia.

Komisja Wydawnictw

Doceniając znaczenie działalności wydawniczej dla Towarzystwa Naukowego Warszawskiego Zarząd, pomimo trudności finansowych, uchwalił w dniu 12 lutego 1990 r. powołanie Komisji Wydawnictw TNW, określając jej organizację oraz regulamin działalności.

Regulamin Komisji Wydawnictw TNW

1. Komisja Wydawnictw ma na celu inicjowanie i realizowanie wydawania opracowań naukowych oraz dokumentacji ikonograficznej, opracowanych zbiorowo lub indywidualnie przez członków TNW.

2. Każdy Wydział Towarzystwa powołuje dwuosobowy zespół redaktorski do inicjowania i realizowania procesów wydawniczych w imieniu członków określonego Wydziału.

3. Program działania Komisji Wydawnictw zatwierdzany jest przez Zarząd TNW.

4. Zarząd TNW określa wysokość środków materialnych niezbędnych do działalności wydawniczej Towarzystwa.

5. Zarząd TNW wybiera siedmiu członków Komisji Wydawnictw powierzając każdemu określoną funkcję.

6. W skład Komisji Wydawnictw wchodzi członkowie Komitetu Redakcyjnego Towarzystwa.

7. Skład Komisji Wydawnictw:

– przewodniczący

– zastępca przewodniczącego ds. wydawniczych

– zastępca przewodniczącego ds. materialnych

– sekretarz

– trzech członków Komitetu Redakcyjnego.

8. Przewodniczącą Komisji Wydawnictw jest jednocześnie naczelnym redaktorem wydawnictw i przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego TNW.

9. Każdy członek Komisji Wydawnictw, będący jednocześnie członkiem Komitetu Redakcyjnego współpracuje z dwoma zespołami redaktorskimi określonych Wydziałów.

10. W razie potrzeby zespoły redaktorskie Wydziałów są zapraszane na zebrania Komisji Wydawnictw lub Komitetu Redakcyjnego.

11. Sprawy administracyjno-porządkowe oraz sprawy materialne Komisji Wydawnictw i Komitetu Redakcyjnego prowadzi pracownik opłacany z funduszy TNW.

Nowo powołana Komisja Wydawnictw stanęła przed ważnym, ale trudnym zadaniem. W dotychczasowej działalności Towarzystwo Naukowe Warszawskie swoje zadania naukowe i społeczne realizowało na zebraniach naukowych swoich członków. Przekaz społeczny tych wypowiedzi i dyskusji odbywał się za pośrednictwem „Roczników TNW”.

Towarzystwo Naukowe Warszawskie zarówno ze względu na swój potencjał naukowy, jak również ze względu na obowiązek statutowy i swoją tradycję, powinno formować i interpretować różne zagadnienia wiedzy i przekazywać je społeczeństwu do wykorzystywania za pośrednictwem swoich wydawnictw. Brak funduszy uniemożliwiał realizowanie tego zadania. Wydawanie „Roczników” jest stale zagrożone ze względu na szybko narastające koszty wydawnicze i nie nadążające za tym decyzje o wysokości subwencji na ten cel. „Rocznik” zarówno ze względu na roczny cykl jego ukazywania się, jak również ze względu na to, że Towarzystwo nasze prezentuje bardzo różne dziedziny nauki, nie może zaspokoić bieżących potrzeb w zakresie tak wielu różnych jej dziedzin.

Poza wydawaniem „Roczników TNW” Towarzystwo Naukowe Warszawskie sponsoruje kwartalnik medyczny pod tytułem „Materia Medica Polona”. Naczelnym redaktorem tego czasopisma jest członkiem TNW, a w skład Komitetu Naukowego tego czasopisma wchodzi 12 członków TNW. Czasopismo to wydawane w języku angielskim w skali międzynarodowej ma wysoki wskaźnik cytowań.

Komisja Wydawnictw TNW doszła do przekonania, że uwzględniając potrzeby i możliwości zachodzi konieczność wydawania, poza „Rocznikiem”, jeszcze innych pozycji wydawniczych, a mianowicie:

- Zeszytów Towarzystwa Naukowego Warszawskiego,
- oraz Biuletynów Wydziałowych TNW.

„Roczniki” będą ukazywały się jak dotychczas raz w roku, a ich forma i treść będzie zgodna z dotychczasowym wydawnictwem. Co trzy lata wydawany „Rocznik” również w języku angielskim, w którym będzie prezentowana działalność pod kierownictwem Zarządu nowej kadencji.

Wydawanie „Roczników” w języku polskim będzie finansowane z funduszy uzyskiwanych przez Zarząd naszego Towarzystwa. Na pokrycie kosztów

„Rocznika” w języku angielskim Towarzystwo nasze winno uzyskać odpowiednie fundusze od organizacji przemysłowej, społecznej, handlowej itp. lub od osób prywatnych. „Rocznik” (1986) został wydany w języku angielskim dzięki fundacji uzyskanej z Polskiego Przemysłu Farmaceutycznego „Polfa”. Komisja Wydawnictw wystąpiła do Wydziału VI naszego Towarzystwa z prośbą o uzyskanie odpowiedniej fundacji na wydanie w języku angielskim „Rocznika” (1991). Oczekujemy, że w następnych latach kolejne nasze Wydziały będą uzyskiwały dalsze fundusze na ten cel.

„Zeszyty” będą prezentowały monograficzne opracowania wybranych problemów naukowych naszych Wydziałów. Sugerujemy, aby analityczne lub syntetyczne opracowania dotyczyły ważnych współczesnych zagadnień polskich lub światowych i posiadały dużą przydatność społeczną. Opracowania te winny być wyznacznikami kierunków myśli naukowej lub społecznej naszego kraju.

Przewidujemy, że każdy Wydział TNW opracuje przynajmniej jeden „Zeszyt” w ciągu roku kalendarzowego. W ciągu jednego roku kalendarzowego Towarzystwo nasze powinno więc wydać przynajmniej sześć „Zeszytów”.

„Zeszyty” będą przygotowywane przez każdy Wydział TNW zarówno od strony merytorycznej, jak i od strony ekonomicznej. Wydziały też będą decydować o tym, czy treść „Zeszytu” będzie drukowana w języku polskim, czy też w języku angielskim.

„Biuletyny” będą również wydawnictwem wydziałowym. TNW prezentuje pełną różnorodność myśli naukowej i wypowiedzi członków naszego Towarzystwa są kierowane do określonych dziedzin nauki i określonych grup zawodowych i społecznych. Bieżące życie naszego kraju winno z kolei inspirować tematy nowych zebrań naukowych. Nie jesteśmy w stanie ze względów ekonomicznych podjąć szerszej akcji wydawniczej, z drugiej strony nie możemy zgodzić się z „niemą” działalnością naszego Towarzystwa. Z tego względu proponujemy, aby Wydziały Towarzystwa podjęły proces przedstawienia społeczeństwu ważnych problemów naukowych. „Biuletyny” będą wydawnictwem wydziałowym, będą decydowały o tym, czy wypowiedź członka Wydziału na zebraniu naukowym Wydziału ma być przedstawiona w „Biuletynie”, czy w „Roczniku”. W przypadku publikowania wykładu lub dyskusji w „Biuletynie”, w „Roczniku TNW”, zawierającym sprawozdanie z działalności naukowej, zostanie umieszczone tylko streszczenie odpowiedniego wykładu lub dyskusji.

Wydziały mogą publikować w swoich „Biuletynach” prace specjalnie w tym celu opracowane, zwłaszcza gdy oceni się, że istnieje na to zapotrzebowanie ze strony nauki czy też ogólnie określając – ze strony społecznej.

„Biuletyny” w chwili obecnej będą mogły być wydawane jako maszynopisy, powielane metodą kserokopii. Możliwość wydawania „Biuletynów” uzależniona jest wyłącznie od możliwości każdego Wydziału znalezienia środków finansowych, technicznych i materialnych na ten cel. Również nakład „Biuletynów” winien być określany przez Wydziały Towarzystwa. Przyjmujemy, że najmniejszy nakład „Biuletynu” powinien mieć 50 egzemplarzy.

Komisja ds. opracowania regulaminu i wyróżnień naukowych

Komisja opracowała i Zarząd TNW uchwalił:

Regulamin Komisji Nagród i Wyróżnień Naukowych Towarzystwa Naukowego Warszawskiego

1. Wyróżnienia i nagrody naukowe przyznawane są jako „Premium Triennale” za oryginalne osiągnięcia w dziedzinie nauki i jej wykorzystania, a także osiągnięcia o znaczącej doniosłości dla rozwoju kultury narodowej. W związku z powyższym zostaje powołana na okres trwania każdej kadencji władz Towarzystwa Komisja Nagród i Wyróżnień Naukowych.

2. Wstępnym warunkiem uzyskania nagrody lub wyróżnienia jest przedstawienie Komisji odpowiedniego wniosku Wydziału Towarzystwa do dnia 15 września 1991 r.

3. Decyzję o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia podejmuje Prezydium Zarządu Towarzystwa na wniosek Komisji Nagród i Wyróżnień Naukowych.

4. Osobie nagrodzonej przez Towarzystwo wręcza się odpowiedni dyplom z podaniem charakteru osiągnięć, medal Towarzystwa oraz, w miarę możliwości finansowych, nagrodę pieniężną.

5. Fakt, że powyższe osiągnięcia mogły zostać uprzednio nagrodzone jakąkolwiek inną nagrodą naukową, państwową lub resortową, nie stanowi przeszkody dla przyznania jej przez Towarzystwo Naukowe Warszawskie.

6. Czynności administracyjne związane z procedurą przyznania nagrody lub wyróżnienia załatwia sekretariat Towarzystwa.

7. Fakt przyznania nagrody i jej uzasadnienie zostaje opublikowane w „Roczniku” Towarzystwa oraz podane do wiadomości w prasie o charakterze ogólnym.

Komisja do spraw rewindykacji majątku TNW

Na zebraniu w dniu 20 listopada 1990 r. Zarząd polecił prof. Piotrowi Strebeyce zwołanie Komisji z udziałem prof. Huberta Izdebskiego i prof. Wacława Szuberta.

Na podstawie materiałów archiwalnych przygotowano wykaz dawnego majątku TNW. Poza Pałacem Staszica, który Towarzystwo otrzymało od Państwa na wieloletnie użytkowanie, Towarzystwo posiadało 8 nieruchomości z zabudowaniami w Warszawie (ul. Śniadeckich 8), Mądralinie, Konstancinie (ul. Żeromskiego 10), Milanówku, Tuszynie, Wigrach oraz udział mieszkaniowy w Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej Kolei Żelaznej przy ul. Uniwersyteckiej 1. Poza tym TNW posiadało 48 placów i działek budowlanych w Warszawie, Zakopanem, Konstancinie, Pruszkowie i Wildze oraz 3 posiadłości bliżej nie zlokalizowane w materiałach archiwalnych. Ogólna powierzchnia placów przekracza 40 ha. Majątek TNW był duży.

Pierwsze zebranie Komisji odbyło się 12 grudnia 1990 r. w Pałacu Staszica. Wszyscy członkowie Komisji otrzymali wykaz posiadłości TNW. Wobec dużej liczby obiektów postanowiono skupić uwagę na obiektach rokujących ich odzyskanie. W granicach Warszawy z 1939 r. wszystkie place stanowią na razie własność państwa, miasta lub dzielnicy. Bardziej prawdopodobne jest odzyskanie majątku TNW poza Warszawą.

Drugie zebranie Komisji odbyło się 7 stycznia w Pałacu Staszica. Na zebraniu tym prof. Izdebski zwrócił uwagę na potrzebę formalnego uznania, że nasze obecne Towarzystwo jest reaktywowanym dawnym Towarzystwem Naukowym Warszawskim. Bez tego dotychczasowi użytkownicy majątku TNW w wypadku sporu mogliby zakwestionować nasze prawo własności.

W związku z tym problemem przypomniano, że chociaż w reaktywowaniu Towarzystwa wzięli udział wyłącznie dawni jego członkowie, a było ich wówczas 42, to jednak w Urzędzie Miasta zostało ono zarejestrowane na nowo dnia 4 grudnia 1981 r. pod numerem 1066. Innej możliwości reaktywowania naszego Towarzystwa nie mieliśmy.

Ale należy również przypomnieć, że TNW nigdy nie podjęło uchwały o zakończeniu swojej działalności. W roku 1952 nie odbyło się Ogólne Zebranie Organizacyjno-Porządkowe, a zgodę na zaprzestanie działalności wyraziło Prezydium Zarządu w liczbie 7 osób. Zgoda była wymuszona. Są więc chyba podstawy do unieważnienia uchwały Rady Ministrów nr 1114/52 z dnia 13 grudnia 1952 r. o przejęciu majątku TNW przez Polską Akademię Nauk. Decyzję w tej sprawie może podjąć tylko Zarząd TNW.

W wyniku rozmowy dnia 10 stycznia 1991 r. z dyrektorem Nickerlem z Wydziału Prezydyjnego PAN otrzymano 15 stycznia 1991 r. kserokopię protokołu zdawczo-odbiorczego, który stanowił podstawę przekazania majątku TNW Polskiej Akademii Nauk; jest to dokument opisujący dosyć szczegółowo składniki dawnego majątku TNW. Zwrócono jednak uwagę na poważne zagrożenie utratą nieruchomości w wyniku inwentaryzacji mienia samorządowego w myśl ustawy 191 z dnia 10 maja 1990 r. Termin na zgłaszanie zastrzeżeń wynosi tylko 30 dni od wyłożenia protokołów Komisji Inwentaryzacyjnej do publicznego wglądu. Ze względu na rozproszenie majątku TNW w terenie całego kraju należy wysłać pisma do Zarządu TNW, informujące o naszym prawie własności.

Sprawozdania Komisji Wydziałowych

- Kultury Słowa Wydziału I (patrz s. 114).
- Logiki Wydziału II (patrz s. 133).